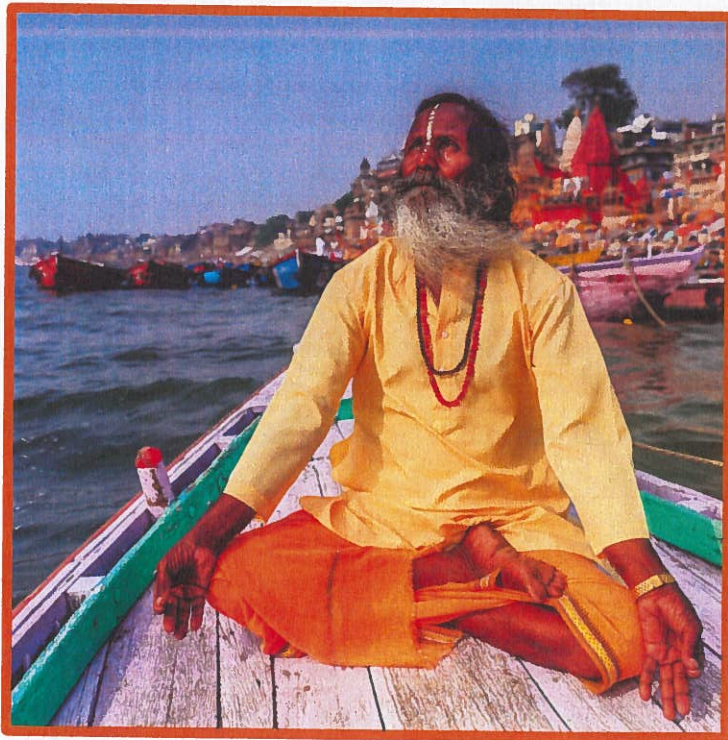

Hinduisme

Af Bodil Junker Pedersen

Hellig mand ved floden Ganges*.

Ganges Hellig flod for hinduerne. Ligger i Nordindien.

Øjenåbner: Hinduismens mangfoldighed

Hinduisme beskæftiger sig med alle typer spørgsmål af både samfundsmæssig og personlig art. Mad, tøj, kønsroller, sindets udvikling, naturen, brugen af vold, social lighed osv. spiller en væsentlig rolle. Samtidig er man inden for denne religion uenig om svaret på stort set alle disse spørgsmål. Dette kapitel har til formål at kaste lys på nogle af årsagerne til denne mangfoldighed.

Hvis man skal nævne en hindu, som næsten alle kender, må det være Mahatma Gandhi (1869-1948). Gandhi har inspireret mange mennesker verden over, såsom Martin Luther King fra Borgerrettighedsbevægelsen i USA i 1960'erne og USA's tidligere præsident Barack Obama. Hvad er det, som gør Gandhis budskab så stærkt, og hvad har det med hinduisme at gøre?

Øvelse 1 – Gandhi

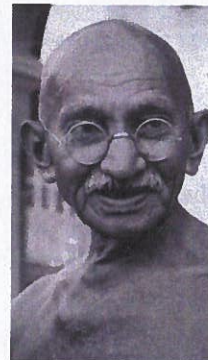
- Hvilke emner beskæftiger Mahatma Gandhi sig med i citaterne?
- Er det emner, du normalt forbinder med religion?
- Prøv selv at finde flere Gandhi-citater, og udvid listen over emner, som Gandhi udtaler sig om?
- Forestil dig, at Gandhi kom til Danmark i dag. Hvad ville han synes om det, han så?

Tekst 1 – Citater af Mahatma Gandhi

- ☞ Jorden kan frembringe nok til at opfylde alle menneskers behov, men ikke alle menneskers grådighed.
- ☞ Intolerance er i sig selv en form for vold og en hindring for udvikling af en ægte demokratisk ånd.
- ☞ Der er mange sager, som jeg er parat til at dø for, men ingen sager, som jeg er villig til at dræbe for.
- ☞ Den svage kan aldrig tilgive. Tilgivelse er den tapres privilegium.
- ☞ Du kan kaste mig i lænker, du kan torturere mig, ja selv dræbe mig; men du kan aldrig indespærre min sjæl.
- ☞ Du må selv være den forandring, som du ønsker at se i verden.
- ☞ Styrke kommer ikke fra fysisk kapacitet. Den kommer fra en ukuelig vilje.
- ☞ I samvittighedssager har flertalsafgørelser ingen berettigelse.
- ☞ Først vil de ignorere dig, så vil de grine af dig, så vil de bekæmpe dig, og så vinder du.

- ☞ Ingen kultur kan overleve, hvis den forsøger at være den eneste.
- ☞ Ikke-vold er den stærkes våben.
- ☞ Den bedste måde at finde dig selv er at give dig hen i andres tjeneste.
- ☞ Det, der er opnået med vold, mistes ved vold.
- ☞ Jeg tror, at der er en grundlæggende sandhed i alle store religioner i verden. Jeg tror, at de alle er givet af Gud. Jeg er kommet frem til den konklusion for lang tid siden [...] at alle religioner er sande og at der er nogle fejl i dem alle.
- ☞ Der er ingen skønhed i selv det fineste stykke tøj, hvis det har medført sult og ulykke.

erslev.org

Gandhi i 1924, 1931 og 1944.

Er Gandhi så repræsentant for hinduismen, og vil alle hinduer være enige med ham i det budskab, han spreder? Svaret er klart "nej". Paradoksalt nok blev Gandhi myrdet af en hindu, som så helt anderledes på hinduismen end Gandhi. Gandhis morder var såkaldt hindunationalist* og medlem af en organisation kaldet RSS* (Rashtriya Swayamsevak Sangh: National Patriotisk Organisation). RSS⁶ har gennem historien været aktiv i væbnet kamp mod muslimer og hinduer, der ikke støtter RSS's holdning om, at Indien kun er for hinduer.

Hindunationalist Med udgangspunkt i Vedaerne argumenterer hindunationalisterne for, at Indien tilhører hinduerne, der er forenet pga. fælles land, fælles sprog og fælles kultur. Se også BJP og RSS.
RSS Rashtriya Swayamsevak Sangh. Stiftet i 1925. Bevægelsen er hindunationalistisk.

Øvelse 2 - Ghandi og RSS

Sammenlign tekst 1 og 2. Find modsætningspar, der karakteriserer de forskellige holdninger (fx ekskluderende/inkluderende (se side 334)), og uddyb dine ord.

Tekst 2 – Citat fra RSS

Kun hinduerne har levet her med overbevisningen om, at de er landets sande børn. Her findes jøder, parsere, muslimer og kristne; de bor her alle sammen, (men) at betragte dem som landets børn ville være generøst, men ikke sandheden. [...]

Alle de, som ikke tilhører den nationale race, dvs. hinduracen og dens religion, kultur og sprog, står selvsagt uden for det virkelige nationale liv. Jeg gentager: I Hindustan, hinduernes land, lever og bør kun leve hindunationen. Kun de kan være nationalister og patrioter i Indien, som med hele deres hjerte higer efter at forherlige hinduracen og hindunationen og som med dette mål for øje kaster sig ud i kampen (for Indien).

M.R. Gowalkar: We or Our Nationhood Defined, 1924 og 1939

Gandhi og RSS har ført til to væsentlige strømninger inden for hinduisme. Den ene er den materialistisk orienterede hinduisme, som er knyttet til det hellige land Indien. Den vil give velstand og lykke til dets retmæssige borgere, hinduerne. Denne position er repræsenteret i RSS' tekst. Den anden hovedtendens er den mere individuelle, som Gandhi står for. Her handler det om udvikling af sindet, som vejen til det gode liv og det retfærdige samfund.

Ser man på hinduer i og uden for Indien, er der uendelig mange retninger, men det er alligevel muligt at placere dem alle i forhold til disse to hovedtendenser, alt efter hvilke handlinger man udfører og hvorfor. Det er dog langt fra alle hinduer, der forholder sig til politiske spørgsmål.

Hvorfor kan hinduisme tolkes så forskelligt? Inden for alle religioner kan man finde eksempler på medlemmer, der har et inklusivt og eksklusivt syn på deres religion. Dvs. nogle, som har et tolerant og åbent forhold til andre trosretninger, og nogle, som har en intolerant og ligefrem fjendtlig holdning til andre trosretninger. Når retningerne inden for hinduismen bliver så forskellige, kan det skyldes hinduismens historie og tankegang.

Fakta om hinduisme

Navn

Ordet hinduisme kommer af ordet "Indus*", som er den store flod, der løber i Pakistan og den vestlige del af Indien. Ordet "hinduisme" betyder altså ganske simpelt "én, der bor ved floden Indus". I modsætning til andre store nutlevende religioner er hinduismen ikke defineret ud fra indhold, altså troen på noget bestemt, men ud fra geografi. Det er da heller ikke inderne selv, der har opfundet ordet "hindu", men derimod briterne, da de i 17- og i 1800-tallet overtog det politiske herredømme i Indien.

Opståen

Man kan ikke datere hinduismens opståen, og der er ingen stifter, men man kan datere de ældste skrifter, **Rig Veda***, tilbage til ca. 1300 f.v.t.

Udbredelse

Langt de fleste hinduer er i Indien, men der findes også hinduer uden for Indien. Dette gælder især England, fordi Indien tidligere var en engelsk koloni.

Hovedretninger

Skal hinduerne selv gruppere sig, vil de ikke bruge opdelingen, som blev opstillet i det indledende afsnit. De vil snarere definere sig selv ud fra den gud, de tilbeder.

De populære guder er Shiva*, Kali*, Ganesha, Vishnu*, Krishna og Radha*.

Antal tilhængere

Hinduismen er verdens 3. største religion. Ca. 80 % af Indiens befolkning er hinduer. Det svarer til ca. 1 mia. hinduer. Der skønnes at være ca. 1 mio. hinduer i England. I Danmark er der ca. 8.000-10.000. Disse er både tamiler* og etniske indere, som er immigreret til Europa, og etniske danskere, der er konverteret til hinduismen.

Indus Flod i det nordøstlige Indien. Har givet navn til hinduismen. En hindu er en, der bor omkring floden Indus.

Vedaerne Hinduismens ældste skrifter fra ca. år 1000 f.v.t.

Shiva Indisk gud. I treenighed med Vishnu og Brahma spiller Shiva rollen som ødelægger.

Kali Døds gud. Har givet navn til storbyen Kolkata, tidligere Calcutta.

Vishnu Indisk gud. I treenighed med Shiva og Brahma spiller Vishnu rollen som opretholder.

Radha Gudinde i Gita Govinda hvor hun som hyrdepige spiller en særlig rolle for guden Krishna.

Tamil Mennesker der stammer fra Sri Lanka.

Helligskrifter

Der findes ikke en kanon* i hinduismen, men følgende tekster har alle en vis status:

- Vedaerne (1300 - 900 f.v.t.)
- Upanishaderne* (800 - 400 f.v.t.)
- Bhagavad Gita (indgår i Mahabharata) (200 f.v.t. - 200 e.v.t.)
- Purana* (ca. 200 e.v.t.)

Vest for Indien, i det nuværende Pakistan, ligger floden Indus. I det nordlige Indien ligger den hellige flod Ganges. Sri Lanka, hvorfra tamilerne kommer, er den store ø, der ligger ved Indiens sydspids. Det indiske flag er tegnet ind i kortet. Flaget blev lavet i forbindelse med Indiens selvstændighed i 1947. Den orange farve symboliserer hinduismen, den grønne farve islam, og den hvide farve i midten repræsenterer alle andre religioner. Hjulet i midten symboliserer samsara*, livshjulet.

Kanon Tekstsamling, der er ophøjet til at have guddommelig autoritet. Når et skrift er kanonisk betyder det, at skriftet er vedtaget som det religiøse helligskrift, der gælder for religionen og som man efterfølgende ikke kan ændre eller redigere.

Upanishaderne Religiøst helligskrift inden for hinduismen.

Purana Historier om guder og helte. Nedskrevet fra 200 e.v.t.

Samsara Verdens kredsløb og cyklussen af genfødsler.

Hinduismens udvikling og forestillinger

Hvis man ser på indernes hudfarve den dag i dag, vil man bemærke, at sydindere og tamiler fra Sri Lanka er meget mørke i huden, hvorimod nordindere er lysere. Sprogligt tilhører de fleste indiske sprog den indoeuropæiske sprogstamme og minder altså om de europæiske sprog, hvorimod sydindisk, tamilernes sprog, er helt anderledes. Det skyldes, at der for ca. 3000 år siden skete en immigration, hvor en gruppe såkaldte **ariere***, formentlig fra områder omkring Rusland, trængte den lokale befolkning, **draviderne***, væk. Ariernes kultur kom til at dominere i Indien, og de har formuleret hinduismen, som man kender den i dag.

Vedaerne – forestillingen om de mange guder

De ældste af indernes skrifter, Vedaerne, blev skrevet ca. 1300-900 f.v.t. Ordet **veda** betyder "viden", og især viden om, hvordan man kan sikre velstand i form af mange børn, køer, regn til markerne osv., er vigtig. Det er således en livsglad, optimistisk religion, der har fokus på det gode liv i materiel forstand. På den måde minder vedatidens religion om andre naturfolks religioner, som vi kender fra fx græsk og nordisk mytologi, hvor guderne er naturkræfter, fx ilden (Agni*), torden (Indra*) osv. Der er et **do ut des**-forhold til guderne. **Do ut des** er latin og betyder "jeg giver for at du skal give". Dvs. menneskene giver guderne noget via ofringer, og guderne giver til gengæld frugtbarhed.

Øvelse 3 – Vedaerne

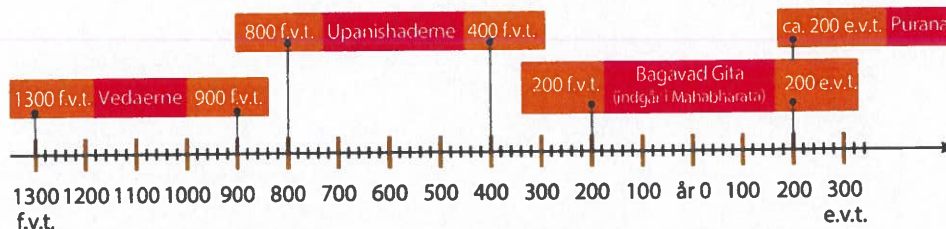
- Lav to tegneserier til tekst 3. Den første skal gengive teksten bogstaveligt, og den anden skal være en tolkning, som passer ind i din hverdag. Dvs. den skal vise belønninger, som ville være attraktive for dig, og den skal vise, hvem der giver disse gaver.
- Diskuter herefter, hvorvidt man kan finde Vedaernes idealer i verden i dag.

Arier Befolkningsgrupper fra det centrale Rusland der ca. 2000 år f.v.t. indvandrede til Indien. De er lyse i huden i modsætning til draviderne: dem der i forvejen boede i Indien og blev fortrængt til Sydindien.

Dravider Indiens oprindelige folk, som blev fordrevet fra Nordindien ca. 2000 år f.v.t.

Agni Ildens gud i indisk mytologi.

Indra Tordengud i indisk mytologi.

Tidslinje over hinduistiske helligskrifter.

Tekst 3 – Vedaerne: Om ofringer

Lykkebringende floder og køer strømmer
til ham, som har ofret og vil ofre.
Ham der giver i mængde tilkommer
allestedsfra hæderbringende strømme af offeresmør.

På himlens hvælving står han,
som giver; Ja, han går til guderne.
For ham flyder vandene og floderne med smør,
for ham bugner offerlønnen altid.

For ham, der giver offerløn, så vist er disse herligheder til;
for ham der giver offerløn, er himlens sole til.
De, der giver offerløn får del i udødeligheden.
De, der giver offerløn, de lever et langt liv.

Rig Veda I, 125, 4-6

Med til denne glæde ved livet hører tanken om koens og floden Ganges' hellighed. Både floden og køerne er indbegrebet af noget livgivende, der dermed får hellig status. Den dag i dag ser man køerne gå rundt i gaderne, mens folk hensynsfuldt flytter sig, og floden Ganges spiller en meget stor rolle for pilgrimme fra hele verden.

Et andet centralt element fra vedareligionen, som spiller en meget vigtig rolle i det indiske samfund i dag, er **kastevæsenet**. Vedareligionens skabelsesmyte skildrer, hvordan urvæsenet Purushas lemmer bliver rammen om skabelsen af forskellige samfundsgrupper.

En ko med ophøjet ro midt i gademylderet.

Tekst 4 – Vedaerne: Om verdens skabelse

Da de sønderdelte Purusha*, hvor mange dele delte de ham så i? Hvad kaldtes hans mund, hans arme, hans lår og hans fødder? Hans mund var brahminen, hans arme blev lavet til krigerkysten, hans lår var vaishyaen, og af hans fødder fødtes shudraen.

Rig Veda X, 90, 11-12

Purusha kan sammenlignes med Ymir i nordisk mytologi, altså urjætten, der deles i flere dele og dermed former verden. I denne skabelsesmyte bliver mennesker inddelt i fire grupper, på sanskrit kaldet **varna***. Formålet er at placere folk i et hierarki i forhold deres agtelse i samfundet, men selv om der er et hierarki, er alle uundværlige, ligesom de forskellige dele af kroppen alle har en funktion. Dette system er i princippet uafhængigt af materiel status.

Purusha Urmennesket, som verden ifølge Vedaerne er skabt af. Kan sammenlignes med Ymir i nordisk mytologi.

Varna (Sanskrit) Farve. Det indiske ord for de fire samfundsgrupper, kaster, som Vedaerne inddeler mennesker i.

Der er også en gruppe mennesker, som ikke er en del af dette system. Ordet varna betyder "farve" og hentyder til, at det ikke er alle, men kun de lyse, altså indvandrene og ikke den oprindelige befolkning, der overhovedet har en varna. Når man derfor bruger ordet **kasteløs***, betyder det, at man er uden for varnasystemet og ikke regnes for noget som helst. Heller ikke selv om man er rig. I dag er det dog ikke primært urbefolkningen, der betragtes som kasteløs. Over tid er nogle grupper faldet uden for systemet, sådan at de i dag betragtes som kasteløse, fx folk, der kommer i berøring med blod, lig og affald.

Ordet **kaste*** er portugisisk og betyder egentlig "ren race". Dette portugisiske ord dækker to begreber. Den ene betydning er **varna**. Den anden betydning af ordet er **jati***. Ordet **jati** betyder "fødsel". Denne kategorisering placerer alle hinduer og er med til at fastholde bestemte grupper i bestemte erhverv. Mens der findes fire varnaer, findes der tusindvis af jatis.

Fakta – Kastesystemet		
Varna	Jati (fødsel) historisk set	I praksis i dag
Brahmin*	Præster. Nyder højeste samfundsmæssige respekt.	Personer fra alle varnaer/jatis kan findes i alle erhvervsgrupper. Dette gælder specielt blandt it-folk, ingeniører, skuespillere og andre erhverv, som er kommet til inden for de seneste år. Kaste og klasse bliver derfor i stigende grad uafhængige af hinanden. En brahmin kan således være fattig, og en varnaløs kan være rig.
Kshatriya*	Øverstbefalende i hæren eller politikere.	
Vaishya*	Bønder, håndværkere og handelsfolk.	
Shudra	Arbejdere og tjenestefolk.	
Ingen varna ("kasteløs"/ "varnaløs")	Varetager urene jobs som omgang med blod, affald, afføring osv.	

Uanset religiøst engagement bliver alle i Indien nødt til at forholde sig til kastesystemet, som stadig spiller en enorm rolle i det moderne Indien. Denne gruppeinddeling bestemmer i princippet alle relationer: både hvem man må gifte sig med, have social omgang med, hvilket job man må varetage osv. Blandt de fattige går erhverv stadig i arv, sådan at man kan tilhøre en tømrerfamilie, en slagterfamilie osv., så hvis faderen er tømrer, bliver

Kasteløs Dem som er ude af "varnasystemet" og altså ikke tilhører én af de fire kaster, som blev defineret i Vedaerne.

kaste Hinduernes inddeling af mennesker i et hierarki med præster og krigere øverst og handlende, bønder og tjenere nederst.

Jati (Sanskrit) Fødsel. Et andet ord for kaste eller stænder. Alle indere fødes ind i en "jati", som afgør deres job, ægteskab og hvem de må omgås generelt.

Brahmin Tilhører præstekasten inden for hinduismen.

Kshatriya Krigerkaste. Den næsthøjeste kaste (varna).

Vaishya Kaste for bønder, håndværkere og handlende. Den næstnederste kaste (varna).

sønnen det samme. Nøjagtig som det var i Danmark før i tiden. Som i alle andre samfund spiller globaliseringen imidlertid en stor rolle, og kastesystemet er i forandring. Flere og flere gifter sig, ikke bare uden for deres kaste, men uden for deres religion, og flere og flere finder jobs, som ikke er defineret ud fra deres kastetilhørsforhold.

Øvelse 4 – Værdier i det indiske samfund

I et land som Indien, hvor arrangeret ægteskab med udgangspunkt i bl.a. kaste stadig er det almindeligste, også blandt veluddannede, er ægteskabsannoncer et godt sted at søge, hvis man vil undersøge et folks værdier. Kig på følgende hjemmeside (eller en anden hjemmeside, hvor du ikke behøver at oprette en profil): matrimonialsindia.com, og overvej følgende:

- Lav en optælling af, hvilken rolle kaste spiller i annoncerne. I hvor mange af annoncerne oplyses kaste, og i hvor mange siges det, at kaste er uden betydning? Vurder, om kastevæsenet spiller en væsentlig rolle for ægteskab, og om der er sammenhæng mellem fx velstand og synet på kaste.
- Undersøg, hvilken type jobs der hører under de forskellige kaster.
- Hvilke andre af Vedaernes idealer spiller en rolle, fx materiel velstand, lys hud og frugtbarhed.
- Bemærk, at også kristne og muslimer definerer deres kaste. Hvad fortæller det om forholdet mellem religion og kultur?

Indisk brud.

Upanishaderne – forestillingen om gud som en kraft

Upanishaderne er den næstældste gruppe af tekster, som er centrale i hinduismen. De er skrevet fra ca. 800-400 f.v.t. Værdierne i Upanishaderne er grundlæggende helt anderledes end i Vedaerne. Navnet på denne gruppe skrifter antyder, hvad teksterne drejer sig om: Ordet **upanishad** betyder ”at sidde hos”. Den, man sidder hos, er guruen eller læremesteren, som vejleder og hjælper eleven til at udvikle sit sind og derved overvinde sit begær. Upanishaderne er et oprør mod Vedaernes klassesdelte samfund, hvor materielle goder er i centrum. I Upanishaderne er idealet derimod at leve i skovene, væk fra samfundet og leve et liv i askese, dvs. i afholdenhed i forhold til alle materielle goder.

I Upanishaderne formuleres mange af de begreber, som i dag anses for at være centrale for hinduismen.

Fakta - Centrale begreber i Upanishaderne

Atman*: Menneskets sjæl

Brahman*: Verdenssjælen, upersonlig gud

Samsara: Verdens kredsløb, genfødsel

Karma*: Handlinger føder: summen af gode og dårlige handlinger

Yoga: Fysiske og mentale øvelser, meditation

Moksha: Udfrielse fra samsara

Brahman er det nærmeste, Upanishaderne kommer en gud. Man kan forestille sig brahman som en pose med perler. På et tidspunkt er nogle af perlerne blevet kastet ud i verden, og hvert menneske har sådan en perle i sig, kaldet atman. Dvs. alle mennesker har en del af det guddommelige i sig. Det er imidlertid de færreste, der har erkendt, at deres egen sjæl er den del af verdensaltet, brahman. Dette skyldes begæret, som medfører karma. Man kan forstå karma som to sække: Én med gode gerninger og én med dårlige gerninger. Karmaloven baserer sig på loven om årsag og virkning: Er der overvægt af gode gerninger, bliver man i næste liv født ind i en højere kaste, og har man overvægt af dårlig karma, bliver man født i en lavere kaste eller som et dyr. Hermed er Vedaernes tanke om kaste tænkt ind i Upanishadernes system. Der er altså ikke nogen Gud, der styrer sjælenes vandring fra krop til krop, men en proces der kører af sig selv. I forlængelse af tanken om samhørigheden mellem alt levende stammer også traditionen om at være vegetar: alt levende er en del af et større kredsløb. Dette kredsløb kaldes samsara, eller på dansk, livshjulet.

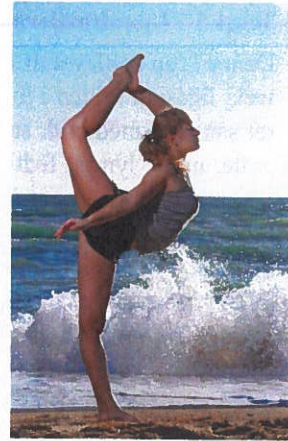
Atman Menneskets sjæl, et begreb, der bruges inden for hinduismen.

Brahman "Verdenssjælen" eller "verdensaltet", et begreb, der bruges inden for hinduismen.

Karma Læren om årsag og virkning og de handlinger, der altid følger en.

Yoga i hhv. klassisk indisk tradition og i Vesten. Her ses en person, der dyrker yoga efter Upanishadernes ideal om at vende denne verden ryggen.

Her ses en kvinde, der dyrker yoga efter vestlige idealer om udvikling af sindet og mestring af livet.

Målet i Upanishaderne er imidlertid ikke at komme op i en højere kaste, men helt at komme ud af kredsløbet. Alt i verden er forgængeligt og at knytte sig til noget, der alligevel forsvinder, er nyttesløst. Denne erkendelse opnås gennem yoga. Yoga er øvelser, som har til formål, at man skal erkende, at man er en del af brahman, dvs. at man ikke ser sig selv om et unikt individ, men som en dråbe i havet, der ligner alle de andre dråber. Har man erkendt dette, kommer man ud af samsara, og den lille perle kommer tilbage til den store pose, brahman, og man er udfriet fra denne verden, som alligevel ikke er andet end tomhed. Hvor Vedaerne havde et særdeles optimistisk syn på verden og livet, bliver tankegangen i Upanishaderne det stik modsatte.

Øvelse 5 – Vedaerne og Upanishaderne

- Sammenlign tekst 5 fra Upanishaderne med tekst 3 (se side 158) og tekst 4 (se side 159) fra Vedaerne, og find modsætningspar.
- Kig på Skandinavisk Yogas hjemmeside eller en anden gruppe, som er inspireret af hinduismen, og undersøg, hvad formålet med yoga er ifølge gruppen.
- Sammenlign formålet med yoga i Skandinavisk Yoga og i Upanishaderne.
- Diskuter hvorvidt det er i orden at bruge yogametoder på en anden måde, end de oprindeligt var tænkt.

Tekst 5 – Upanishaderne: Forholdet til kroppen og den forgængelige verden

Denne krop er blevet til ved et samleje, og som siver ned i helved når bevidstheden er væk, ligesom urinen i jorden. Den er bygget om af knogler, belagt med kød og snøret sammen med hud, smækfyldt med alskens urenheder; skidt og møg, luft, galde, gylle, marv, lymfe, fedt og alt muligt... At nyde glæder i denne krop, der ikke er noget gods i, der er et ildelugtende rodsammen af knogler, hud, sener, marv, sæd, blod, slim, tårer, snot, skidt, og møg, luft, galde og gylle, hvad skal det sige?... For ham der befinder sig i en sådan forgængelig verden (samsara) hvad skal det da sige at nyde glæder, der må være ligeså forgængelige? Derfor hjælp mig ud herfra! Jeg har det i denne verden som en frø i en udtørret brønd, O ærværdige. Du er vejen fremad for mig!

Maitrayania Upanishad 1

Bhagavad Gita – forestillingen om den personlige og kærlige gud

Bhagavad Gita bygger videre på de centrale begreber fra Upanishaderne, men de bruges i en ny sammenhæng. Upanishadernes vej var for de få, som forlod et almindeligt liv til fordel for et liv alene ude i skovene. Bhagavad Gita henvender sig til dem, der fortsætter med at leve et almindeligt liv med familie og arbejde.

Bhagavad Gita betyder ”Herrens Sang”. Teksten er skrevet fra ca. 200 f.v.t. til 200 e.v.t. Den er en del af et større værk, Mahabharata, som handler om den store (maha) Bharata-slægt. I Bhagavad Gita står hovedpersonen Arjuna midt på slagmarken og skal sætte en krig mellem to grene af Bharataslægten i gang. Arjuna er den mægtigste kriger, og krigen går i gang, når han blæser i sit horn. Da han står der, siger han til sin vognstyrer, guden Krishna, at han ikke vil kæmpe. Hele Bhagavad Gita er Krishna og Arjunas samtale, hvor Krishna argumenterer for, at Arjuna skal kæmpe. Guden Krishna giver følgende grunde, som både bygger videre på Vedaerne og Upanishaderne og tilføjer noget nyt:

1. Som medlem af krigerkassen er det hans pligt at kæmpe (Vedaerne).
2. Han kan ikke slå nogen ihjel. Den dræbtes atman er uforanderlig og vil blot leve videre i en anden krop, hvis han bliver slået ihjel (Upanishaderne).
3. Så længe han handler uden begær, kun i kærlighed til gud, uden tanke om belønning, giver det hverken god eller dårlig karma at kæmpe i krig (nyt i forhold til Vedaerne og Upanishaderne).

Målet med enhver religiøs stræben er ifølge Bhagavad Gita den samme som i Upanishaderne: udfrielse fra samsara; men hvor Upanishaderne kun viste én vej, nemlig vejen gennem meditation og askese, viser Bhagavad Gita tre veje, hvoraf den ene er Upanishadernes vej:

- a. Jnana Marga – erkendelsens vej
- b. Karma Marga – handlingens vej
- c. Bhakti* Marga – kærlighedens vej

Jnana Marga er den vej, som anbefales i Upanishaderne. Den er svær, fordi den kræver en fuldstændig afvisning af denne verden.

Karma Marga kan udledes af Vedaerne, idet der lægges vægt på pligten, som kasten dikterer, og på ceremonielle handlinger i templet, hvor guderne passes og plejes.

Bhakti Marga er den nye vej, som tilføjes i Bhagavad Gita. **Bhakti** betyder ”hengivenhed”. Hengivenheden skal rettes mod guden Krishna, som har skabt hele verden og er en personlig form af verdensaltet brahman. Samtidig har denne almægtige gud inkarneret sig og sidder ved siden af Arjuna som vognstyrer. I hindutraditionen vil man bruge betegnelsen avatar* om det fænomen, at gud tager forskellige skikkelser. Gud kan i princippet være en tilfældig tigger på gaden, hvilket leder frem mod argumentet om næstekærlighed, altså kærlighed til alt levende, som kunne være Krishna selv. Handler man uden begær, udelukkende i kærlighed til Krishna, kan man udføre enhver handling uden, at man ophober karma. Det er ikke selve handlingen, der afgør, om den er god eller dårlig, men motivet bag.

Når Bhagavad Gita taler om de tre frelsesveje, bruges begrebet yoga om den handling, der skal udføres. I Upanishaderne var yoga meditation, hvor man sad stille i en bestemt position med benene over kors. Dette begreb udvides nu til også at omfatte handlinger, som er udført med det rette motiv. Bhagavad Gita er i høj grad den tekst, som har gjort hinduismen tiltalende for et vestligt publikum, idet det aktive liv og kærligheden til andre spiller en stor rolle. Samtidig ligner gudsbegrebet i Bhagavad Gita den kristne gudsopfattelse med den kærlige gud, der tager menneskeskikkelse.

Bhakti (Sanskrit) Kærlighed.
Avatar Gud i menneskekrop.

Paradoksalt nok er Bhagavad Gita også hovedinspirationskilde for Gandhi, som bruger teksten til at argumentere for ikke-vold, **ahimsa**^{*}, selv om teksten i sig selv er en opfordring til krig. Det, han lægger vægt på, er den uselviske handling, hvor kærligheden til alle er den drivende kraft.

Øvelse 6 – Bhagavad Gita

Lav ud fra teksterne en liste med adjektiver (tillægsord), som karakteriserer den, der følger Bhagavad Gita og loven om ikke-vold, ahimsa, ifølge Gandhi.

Tekst 6 – Mahatma Gandhi: Om Bhagavad Gita

Bhagavad Gita er den universelle moder. Hun afviser ikke nogen. Hendes dør er åben for alle som banker på den. En sand tilhænger af Gitaen ved ikke, hvad skuffelse er. Han hviler altid i evig glæde og fred [...] Men denne fred og glæde kommer ikke til dem som er skeptiske eller til ham som er stolt af sit intellekt eller visdom. Den er kun for den, som er ydmyg og som tilbeder hende (Bhagavad Gita) opfyldt af tro og et udelt sind [undivided singleness of mind]. Der har aldrig været nogen, som har tilbedt hende i denne ånd, som er blevet skuffet. Jeg finder en trøst i Bhagavad Gita, som jeg savner selv i Bjergprædikenen.

Gandhi: Young India, 1924

Tekst 7 – Mahatma Gandhi: Om Ahimsa

At identificere sig med alt der lever er umuligt uden at rense sig selv. Uden selvransagelse er det en tom drøm, at loven om ahimsa skulle kunne overholdes. Gud kan aldrig realiseres af en, som ikke har et rent hjerte. Selvrenselse må derfor betyde renselse af alle livets områder [...] Men selvrenselsens vej er stenet og stejl. For at opnå fuldstændig renhed må man blive helt lidenskabsløs i tanke, ord og handling. Man må hæve sig over de modstridende strømme af kærlighed og had, bundethed og forstødelse. Jeg ved, at jeg endnu ikke har nået den trefoldige renhed, på trods af en helhjertet og uophørlig stræben. Det er derfor at Verdens hyldest ikke bevæger mig, den gør mig faktisk ofte ondt. Jeg synes, det er langt sværere at overvinde de uåndgribelige lidenskaber, end at erobre verden med våbenmagt.

Gandhi: My Experiments with Truth, 1927

Ahimsa (Sanskrit) Ikke-vold. Bruges bl.a. af Gandhi i den ikke-væbnede kamp mod briterne om Indiens selvstændighed.

Gandhi brugte altså selvansagelsen, som ligger i Bhagavad Gita, politisk. Udvikling af sindet har således ikke primært til formål at give bedre livskvalitet hos den troende men at sætte personen i stand til at vise kærlighed i tanke, ord og handling.

Puranaerne – forestillingen om de mange guder

De hinduistiske templer i Indien er hjemsted for et utal af guder. Den traditionelle hinduteologi opererer med tre hovedguder: Brahma*, Vishnu og Shiva, som er henholdsvis skaber, opretholder og ødelægger. I praksis vælger den enkelte hindu som oftest én af disse guder og tillægger deres gud alle tre roller. Således optræder Shiva til tider som en Lingam, det mandlige kønsorgan, som er symbolet på frugtbarhed og dermed skabelse. De tre guder findes i mange manifestationer, og ud over de tre er der også andre centrale guder som dødsguden Kali, der har givet navn til storbyen Kolkata – Kalis land. Også elefantguden Ganesha er en elsket og central gudeskikkelse.

Hinduisme kan betegnes som både en monoteistisk og polyteistisk religion. På den ene side er hinduismen polyteistisk, da der er mange guder. På den anden side vil de fleste hinduer sige, at gud er én med forskellige former og navne, hvilket er et argument for at betegne hinduismen som monoteistisk. Gudernes opgave er som i Vedaerne at sikre frugtbarhed. Historierne om guderne finder man i Puranaerne, som er mundtlige overleveringer, skrevet ned fra ca. 200 e.v.t. og fremefter. Det er især disse historier, som danner grundlag for tempelkulten.

Skulle man få lejlighed til at besøge et Krishna-tempel, vil det yderst sjældent være Krishna i den form, som han har i Bhagavad Gita. Det vil snarere være Krishna som hyrderengen fra Puranaerne. Han elsker pigerne, især Radha, og de elsker ham.

Øvelse 7 – Krishna i Bhagavad Gita og Gita Govinda

Sammenlign den Krishna, der er i Bhagavad Gita, med den, som er i Gita Govinda, både mht. idealer, kaste, opførsel, job osv.

Tekst 8 – Gita Govinda: Bhakti – kærligheden til Gud

Du [Krishna] min ven der længe har ligget på mit bryst i favntag og nippet en drik fra min fugtige læbe, du ædle dæmonbetvinger, fryd dig med mig som med svulmende higende lyst blev lagt på et leje af spæde, grønne blade for at kramme dig og kysse dig, fryd dig vildt. [...]

Brahma Indisk gud. I treenighed med Vishnu og Shiva spiller Brahma rollen som skaber.

Du [Krishna] min ven der kan den kunst at elske en kvinde, og med neglene kradsede i de faste brysters kød, du ædle dæmonbetvinger, fryd dig med mig der med svulmende higende lyst kom med kælnelyste som skovduers kurren, og fik håret bragt i uorden så blomsterpynten faldt af, fryd dig vildt. [...]

Da Krishna i lang tid havde beluret hyrdindernes meget sigende smil, deres flettede håropsætning der faldt ned og kom i slem uorden, deres slyngplanter til flotte øjenbryn, deres bryster som de fik lejlighed til at vise frem, idet de løftede hænderne op til skulderen for at rette på frisuren, efter alt dette tænkte han ved sig selv, at det her bedærer kun en dåre, og hans interesse var væk. Må ynglingen Krishna fjerne din sorg.

Jayadeva, ca. 1100

Som teksten antyder, er der et seksuelt element, men paradoksalt nok er tekst 8 af mange bevægelser blevet brugt som inspiration til cølibat, inklusiv ISKCON*, som er i Danmark. Logikken er, at den stærkeste kærlighed, man kan have, er kærligheden til én, man ikke kan opnå, og den troende skal have samme forhold til Krishna, som Radha og de andre piger har til ham. Derfor er det ideelle gudsforhold det forhold, den elskende har til den elskede, når han/hun ikke er der. Eller kærligheden til den, man ikke kan få.

Dette hengivne gudsforhold, Bhakti Marga, genfindes i mange hinduistiske tekster og afspejler det forhold, man har til guderne. De opfattes som mennesker, der skal passes og plejes med mad, nyt tøj osv., sådan som man vil passe en kær slægtning eller en kæreste.

Krishna som han optræder i Gita Govinda.

ISKCON International Society for Krishna Consciousness. En bevægelse som tager udgangspunkt i guden Krishna. Bevægelsen er meget populær uden for Indien, fx i Danmark. Gennem musik sang og dans opnås forening med Krishna.

Denne gudedyrkelse kan virke helt fjern fra tanken om atman og brahman, men tankerne kan alligevel forenes, idet det gælder om at tjene guden uden tanke på selv at opnå noget. Dog kobles gudedyrkelsen ofte sammen med materielle ønsker, hvilket er svært foreneligt med Upanishadernes og Bhagavad Gitas tanker om at bekæmpe begæret.

Religiøs praksis i hinduismen

Indien

Puja

Som i et hvert andet samfund er nogle mere praktiserende end andre. I den ene ende af skalaen findes den såkaldte religiøse elite, saddhuerne, som også præger det indiske bybillede. Det er mænd, som har fortaget denne verdens goder for at udvikle sindet. Gandhi kan i nogen grad betragtes som saddhu, idet han praktiserede både meditation og meget simpel livsstil. I den anden ende af skalaen findes de indere, som ikke forholder sig til hverken gudedyrkelsen i templet eller udviklingen af sindet.

Dog er religion enormt synlig i Indien. Religion er til stede over alt. Går man en tur på en hvilken som helst gade i Indien, vil man hele tiden støde på større eller mindre templer. Mange templer er kun "et hul i væggen", hvor der står en gudestatue, som bliver tilbedt af de forbipasserende. De gør det enten i form af en hilsen eller en ofring, som kan bestå af mad eller blomster. Andre templer er på størrelse med kirker, som man kender dem i Danmark.

Hindu-guder opfattes og plejes som levende mennesker.

Templerne betragtes i bogstaveligste forstand som gudens bolig. Man har her et udpræget antropomorft gudsbegreb, hvor guden har menneskelig form. Præsternes opgave er at sørge for guden, som man vil sørge for et kært familiemedlem, der har brug for ens hjælp. Man vækker således guden om morgenen, giver den tøj på, mad osv. Til højtider er der processioner, hvor guderne køres rundt i gaderne og æres og tilbedes. Guderne har ofte meget flot og farverigt tøj på, og der er røgelsespinde, ofringer i form af frugt og blomster, hvilket alt sammen er med til at gøre tempelkulten meget farverig, levende og konkret. En udenforstående ville måske næsten kalde den barnlig.

Øvelse 8 - Puja

- Find et klip med en puja* på nettet, hvor præstens handlinger omkring alteret er i centrum, og foretag en analyse af gudsopfattelsen og forholdet mellem gud og menneske.
- Sammenlign gudsopfattelsen, som kommer til udtryk i puja, med den kristne gudsopfattelse.
- Diskuter, hvad styrkerne/svaghederne ved de to gudsopfattelser kan være.

Pilgrimsfærden: Khumb Mela

Skal man nævne én særlig højtid for hinduerne, er det pilgrimsfærden, Khumb Mela, til floden Ganges.

Øvelse 9 - Khumb Mela

Find et klip fra Khumb Mela på YouTube, læs tekst 9, og foretag en religionsfaglig analyse af festivalen. Du kan evt. bruge Ninian Smarts model (se side 335), og du kan også sammenligne den med muslimernes pilgrimsfærd til Mekka.

Tekst 9 – Hinduer strømmer til Ganges

Ardh Kumbh Melafestivalen er en af verdens største religiøse begivenheder og strækker sig over de næste seks uger ved den hellige flod.

I går markeredes begyndelsen på en af verdens største religiøse begivenheder, Ardh Kumbh Mela-festivalen, hvor hindupilgrimme mødes over seks uger ved den indiske flod Ganges.

Op imod en halv million hinduer trodsede på førstedagen temperaturer tæt på frostgrader for at vaske deres syndervæk i floden i det nordlige Indien.

Omkring 70 mio. mennesker, både fra Indien og fra udlandet, ventes at besøge Indien i løbet af festivalen.

Mænd, kvinder, børn, hellige mænd klædt i safrangult, ældre og svagelige, var kort før daggry samlet i den hellige by Allahabad ved Ganges-floden for at være de første til at bade i det hellige vand, når solen brød frem. Mens de begav sig ud i det iskolde vand, messede pilgrimme fra hinduistiske skrifter og sang religiøse sange.

Puja Ritual hvor man tilbeder gudene ved fx ofringer eller omsorg og kærlig pleje af dem.

Folkefest i forbindelse med Khumb Mela.

Efter et bad i det forurenede, men hellige vand, fylder mange dåser eller flasker med vand til familiemedlemmer og venner, som ikke havde mulighed for at deltage denne gang.

– Det har længe været et stort ønske for mig at bade her. Oplevelsen har til fulde indfriet mit ønske, og selve mit inderste selv er blevet rensset, fortæller Naba Kumar Gosh, der er lærer i delstaten West Bengal i det østlige Indien. Shakuntala, der er en kvinde på 70 år, fortæller om, hvordan hun har rejst hele natten fra delstaten Madhya Pradesh i det centrale Indien for at bade i Ganges, præcis som hun har gjort ved hver enkelt Ardh Kumbh Melafestival i de seneste 25 år.

– Det var en guddommelig oplevelse, det er som at være ét med Gud, når man sænker sig ned i det hellige vand. Er det Guds vilje, vil jeg også komme her til den næste festival, siger hun.

En anden, ældre kvinde fra Allahabad, som ikke kan huske sin alder, fortæller, at hun ikke er gået glip af én eneste festival, og at hun var fast besluttet på også at komme i år, selv om hun ikke kan gå. Vejene er lukkede for al trafik, og hendes søn på 35 år,

der er soldat i den indiske hær, bar hende på sine skuldre de 10 kilometer fra deres hus til flodens udmunding.

Allahabad ligger i hinduernes højborg i delstaten Uttar Pradesh og er et af de steder, hvor Garuda, guden Vishnus ørn, ifølge sagnet skulle have hvilet ud under et stort slag med dæmoner. Stridskernen var en krukke med udødelighedens nektar.

De lokale myndigheder oplyser, at der på de 1600 hektar land, hvor festivalen finder sted, er opstillet tusinder af telte for at huse pilgrimmene og de mere end 10.000 politimænd, der har brug for overnatning.

Kristeligt Dagblad, 04.01.2007

Livets overgange

Som i alle andre kulturer har hinduerne deres overgangsriter (se side 315) i forbindelse med fødsel, ungdom, bryllup og død. Især ritualer i forbindelse med død understreger væsentlige aspekter ved den hinduistiske religion. Der findes ikke begravelsespladser af den simple grund, at hinduerne brændes. Symbolikken er, at når kraniet sprænges pga. varmen fra bålet, forlader sjælen kroppen, og den fortsætter i kredsløbet. Det samme sker for de jordiske rester, som spredes i en flod, ideelt set den hellige flod Ganges. Ganges er selve symbolet på livet.

Danmark og England

Selv om hinduerne ikke har missioneret, har hinduismen bredt sig til hele verden. Hinduismen kom første gang til Vesten i 1960'erne med The Beatles og ungdomsoprøret, hvor en række mennesker konverterede til hinduismen på grund af fascinationen af hinduismens stræben mod at forstå sindet. Igen i 1980'erne steg antallet af hinduer i den vestlige verden. Denne gang var det på grund af tamilske flygtninge fra Sri Lanka. Disse mennesker er altså født hinduer, men bor ikke længere i det hellige land.

Tamiler i Danmark

De etniske hinduer i Danmark kommer for langt de flestes vedkommende fra Sri Lanka. De er knyttet til tempelkulten og dens fællesskab, men der er også mange, som slet ikke kommer i templet. Dette gælder mest unge mennesker, der ligesom etniske danskere statistisk set også tillægger den religiøse institution mindre betydning end ældre. Stadig må de etniske hinduer i Danmark dog forholde sig til spørgsmålet om kaste uanset, hvor stort engagement de i øvrigt har i forhold til religionen.

Sri Swami Narayan Mandir, London.

Øvelse 10 – Danske tamilers værdier

- a. Find eksempler på, hvordan danske tamiler forholder sig til spørgsmål som kaste, ægteskab, påklædning og templet. Du kan fx tage udgangspunkt i en artikel fra Information fra 2009: *Danske tamiler foretrækker kasteægteskab*. Prøv også at google **Tamiler i Danmark, kaste** og se, hvad der kommer frem.
- b. Tamilerne betegnes ofte som én af de mest velintegrerede grupper i Danmark. Diskuter mulige årsager hertil.

Etniske indere i England

Da Indien er en tidligere britisk koloni, findes en stor hinduistisk menighed i London. Dette har resulteret i et af de mest prangende og største hindutempler uden for Indien, Swaminarayan Mandir. Templet er fra 1995 og bygget udelukkende ved hjælp af midler fra menigheden og frivillig arbejdskraft. Templet rejser det meget interessante spørgsmål, om et sådant tempel fremmer eller hindrer hinduerne i at være gode samfundsborgere. Medlemmerne selv vil klart hævde det første: Stedet giver dem selvbevidsthed og personlig stolthed, hvilket de ser som væsentlig forudsætning for at fungere i samfundet som helhed.

Det store tempel oplever dog det samme som så mange etablerede religiøse grupper, nemlig at de unge ikke har samme engagement og interesse i at lave frivilligt arbejde som den ældre generation. Spørger man nogle af de bærende kræfter i hindutemplet, om et sådan projekt ville være muligt i dag, er svaret klart nej. Ifølge dem er 1995, hvor templet blev bygget, en anden tidsalder. I dag er de unge blevet mere og mere selvstændige og vil selv bestemme over deres liv, hvilket har medført, at hindutraditioner, herunder arrangerede ægteskaber, fylder stadig mindre.

Konvertitter i Vesten

Hvis man definerer en hindu som én, der bor omkring Indus, kunne man få den opfattelse, at man ikke kan konvertere til hinduismen eller som hindu bo uden for Indien. Men ville Gandhi være enig i det? Det ville han ikke. For ham er hinduisme en vej til sandheden. Sandheden er den samme, men vejene dertil er mange. Alle, som skulle have lyst til at følge hinduismens vej, er velkomne uanset nationalitet og race.

For danskere, der konverterer til hinduismen, spiller tempelkulten og kastesystemet en uendelig lille rolle, hvis nogen overhovedet. Den gruppe, som først satte hinduismen på europakortet, var the Beatles med temaet om *Peace, Love and Harmony*. Et eksempel på dette er George Harrisons sang, *My Sweet Lord* (1970). Her tilbedes en bestemt gud, Krishna, som han kendes fra Puranaerne, og George Harrison kan derved placeres inden for den del af hinduismen, hvor dyrkelsen af guderne spiller en stor rolle.

Øvelse 11 – The Beatles

Find sangen *My Sweet Lord* på YouTube med tilhørende livekoncert, og foretag en religionsfaglig analyse af teksten.

Tekst 10 – My Sweet Lord af George Harrison

Now, I really want to see you (hare rama)
Really want to be with you (hare rama)
Really want to see you lord (aaah)
But it takes so long, my lord (hallelujah)

Hm, my lord (hallelujah)
My, my, my lord (hare krishna)

[...]

Dog var det udviklingen af sindet, der for alvor interesserede George Harrison. I mødet med hinduismen kvittede han LSD* og andre hårde stoffer til fordel for meditation og andre teknikker inspireret af hinduisme.

Ser man på udviklingen af hinduisme i Danmark fra 1980'erne til nu, bygger den videre på George Harrisons tolkning af hinduisme, men der er kun få, som konverterer og bliver medlemmer af en menighed eller knyttes til en læremester/guru*. I stedet bruger mange nogle af de teknikker, som hinduismen tilbyder i forhold til at udvikle sindet. George Harrison var i høj grad inspireret af den indiske guru Maharishi*, som har udtrykt følgende:

Tekst 11 – Maharishi: Om åndelig udvikling

Maharishi: Målet med Transcendental Meditation er en tilstand af oplysning. Det betyder, at vi oplever en indre ro, en indre fred, hvor man er følelsesmæssigt upåvirket af ydre ting, selv når man har travlt.

Maharishi. I: What is the goal of Transcendental Meditation?. Transcendental Meditation, tm.org, 2017. Oversat af Bodil Junker Pedersen.

Citatet af Maharishi står på hjemmesiden for Transcendental Meditation, der har netop Maharishi som forbillede. For dem som følger Transcendental Meditations vej, gælder det om ved hjælp af meditation at fremme sundhed, velvære, kreativitet, undgå stress, få livsglæde og jobtilfredshed, øge intelligens og indlæringssevne og endelig at få fred i verden.

Øvelse 12 – Transcendental meditation

Se på hjemmesiden for Transcendental Meditation, og vurder, hvor mange af Ninian Smarts dimensioner (se side 335) man lægger vægt på i organisationen. Prøv samtidig at finde træk fra den klassiske hinduisme.

ISKCON

Der er dog stadig en lille gruppe af danskere, der konverterer til hinduismen. De fleste tilhører ISKCON, International Society of Krishna Consciousness, også kaldet Hare Krishna. Bevægelsen er en gren af en større antal hindubevægelser, der opstod i slutningen af 1800-tallet. ISKCON kom til Danmark i 1979 og har siden haft forskellige centre, hvor munke og lægfolk har samlet sig omkring dyrkelsen af guderne Radha og Krishna og

LSD Euforiserende stof som var populært i 1960'erne.

Guru Religiøs lærer.

Maharishi Indisk guru som er forbillede i organisationen Transcendental Meditation.

udviklingen af sindet. I dag er der et center i Aarhus og et i København, hvor der bor ca. ti munke og en nonne.

Øvelse 13 - ISKCON

Undersøg ISKCONs hjemmeside, og overvej, hvilke af Ninian Smarts dimensioner (se side 335) der kommer i spil, og prøv at finde elementer fra den klassiske hinduisme.

Religionen i spil

Dialog mellem etniske hinduer og konvertitter

Hinduer i Vesten udgør som nævnt to grupper: de etniske indere/tamilerne og konvertitterne. Tekst 12 er en dialog mellem en repræsentant fra hver af de to grupper, hvor en etnisk hindu svarer en dansk pige, som tænker på at konvertere til hinduisme.

Øvelse 14 - Teksten til Dhamu Chodavarapu

- Placer "den forvirrede" i forhold til Lewis Rambos model for konversion (se side 331).
- Hvilke af Ninian Smarts dimensioner (se side 335) lægger Dhamu vægt på ved hinduismen i sit svar?
- Hvilke af teksterne: Vedaerne, Upanishaderne, Bhagavad Gita eller Puranaerne har han primært hentet inspiration fra?
- Lav en problemformulering, som kunne danne ramme om et innovativt projekt om dilemmaer for danske hinduer.

Tekst 12 – Oplev din indre gudommelighed

En ung pige overvejer at konvertere til hinduismen. Dhamu Chodavarapu, der selv er hindu, giver hende nogle råd om meditation.

Spørgsmål

Kære Dhamu

Jeg er en dansk pige på 18 år, og jeg håber på, du kan svare mig på nogle af mine spørgsmål. Jeg har i en længere periode været optaget af emnet religion. Det optager mig meget, og jeg føler mig splittet hvad angår min egen religion. Jeg har i længere tid været af den overbevisning, at jeg vil konvertere til hinduismen.

Jeg har haft meget svært ved at finde nogen, man kunne blive henvist til. Jeg spekulerer også på, om det at konvertere er en umulig sag, når det nu er hinduismen (og dermed kastesystemet)? Jeg er fuldstændig forvirret omkring, hvad jeg skal gøre, for jeg er overbevist om, at jeg har truffet den rigtige beslutning.

Håber du kan give mig nogle svar.

Med venlig hilsen

Den forvirrede

Svar

Kære forvirrede

Jeg forstår dit fortvivlede ungdomssind, jeg kan trøste dig med, at du ikke er alene. Måske er du én af dem, der gør noget ved det. Dit ønske om at konvertere til hinduismen vil ikke løse de problemer, du døjer med. Men hinduismen vil måske hjælpe dig til at forstå dig selv og guide dig i livet.

For hinduismen stiller, i modsætning til andre religioner, store krav til mennesker om at være selvstændige individer. Vi ser ikke Gud som én, der sidder fjernt og højt oppe i himlen, som man kan påvirke med en fjernbetjening ved at bede til fra morgen til aften.

Guds og menneskenes forhold er helt unikt i hinduismen.

For hinduer er Gud er ikke nogen regnskabsfører, der holder øje med din gøren og laden. Alle levende væsner har Guds element i sig. Vi mennesker har to universer i os selv, et guddommeligt og et menneskeligt. Hvert har sine behov og stræber efter det. Hvis det menneskelige univers får det største fodfæste i os, vil det opføre sig som aske, der dækker den guddommelige "glød". For at puste den aske ud, sådan at den guddommelige glød forbliver frisk, foreskriver man i hinduismen visse daglige ritualer, som hjælper én til at finde fred og fordragelighed med livet.

Alle kan være hinduer, blot man opnår den erkendelse. At konvertere til en anden religion er lige som, hvis man skifter sin skjorte: Det lugter ens, hvis man ikke først vasker sin krop.

Jeg foreslår, du sidder hver dag ca. 5 minutter i dyb koncentration. Hver morgen efter badet sidder du på gulvet i afslappet tøj. Luk øjnene, forestil dig, at en blomst eller en ting du godt kan lide, er lige over for dine øjne, eller at du sidder på en stor lotusblomst og du skal balancere på vandet.

Alle hinduer har et mantra*, som de får af deres "guru" (religiøs vejviser), men nu kan du bare bruge et simpelt ord, som er lidt eksotisk, som du ikke kender i forvejen, lad os sig "Rama" – en meget kendt retfærdig kong fra et indisk epos, som hinduer opfatter som Guds inkarnation.

Gentag "rama rama", mens du koncentrerer dig om at se din indre blomst eller om at sidde på lotusblomsten. Lad være med at skifte til en anden, hold fast på det, du starter med. Forsøg at udvide meditationstiden langsomt, eller brug det, når du har et uløseligt problem. Du bliver selv inspireret til en løsning, det vil få dig til at tænke "nej, hvor er det såre simpelt" eller "Yes I can do it."

Alle religioner foreskriver Guds tilbedelse, nogle endda flere gange om dagen, men hinduismen tilskriver den som vejen til at ophøje sin indre guddommelighed. Så livet bliver nemmere, når man kan beherske og tage vare på sig selv. Det er essensen i hinduismen: At opleve Gud, som er i dig. Gud løser ingen problemer for dig, det gør du selv ved at vedkende dig problemerne.

Du er meget velkomme til at kontakte mig, hvis du har flere spørgsmål.

Med venlig hilsen

Dhamu Chodavarapu

religion.dk, 18.12.2008

Hinduisme og politik

Ser man på hinduisme i Indien i dag på individplan, er der i takt med globaliseringen flere og flere, der gifter sig uden for kasten, og flere og flere, for hvem tempelkulten og udvikling af sindet ved hjælp af yoga spiller en minimal rolle. Ser man på hinduisme på samfundsplan derimod, spiller den en meget stor rolle. Som nævnt i indledningen til dette kapitel findes der en hindunationalistisk bevægelse ved navn RSS. Deres politiske parti i dag hedder Bharatiya Janata Party (BJP). Partiet havde regeringsmagten 1998-2004 og fik den igen i 2014. Partiet spiller en meget stor politisk rolle og ser Indien som det hellige land, der skal styres ud fra hindunationalistiske principper, som er imod den sekulære stat, indflydelse fra Vesten og ikke mindst kristne og muslimer. De priser Vedaerne, Puranaerne og ønsket om materiel velstand.

Kongrespartiet har siddet på regeringsmagten det meste af tiden siden uafhængigheden i 1947. De har Mahatma Gandhi på forsiden af deres hjemmeside og signalerer dermed, at han er et forbillede. Han var hovedsageligt inspireret af Upanishaderne og Bhagavad

Mantra En kort, hellig sætning, der tænkes at indeholde ekstraordinære kræfter, når den bliver reciteret.

Gita, som i hans tolkning handler om at handle uden begær til gavn for alle mennesker uanset race og religion. Det interessante ved det er, at de gamle tekster, som de færreste i dag læser, sætter dagsordenen for politiske ideologier, som dominerer Indien og legitimerer både tolerante og knap så tolerante tilgange til samfundsmæssige spørgsmål.

Øvelse 15 - Religion og politik i Indien

- a. Sammenlign hjemmesiderne fra henholdsvis Kongrespartiet og BJP.
- b. Kan du finde direkte eller indirekte referencer til de klassiske indiske tekster?
- c. Søg på nettet og find eksempler på hindunationalisters forfølgelse af kristne og muslimer i Indien.